

باسمه تعالی

آنی - آنی - حائز اهمیت

مقام معظم رهبری: جنگ واقعی جنگ اقتصادی است، جنگ واقعی تحریم است ... ما را به جنگ نظامی متوجه می کنند تا از این جنگ غفلت کنیم. ۱۳۹۵/۱۱/۲۷

جناب آقای دکتر قالیباف

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام و احترام

همانطور که مستحضرد اقتصاد ایران در برهه کنونی در شرایط ویژه جنگ اقتصادی قرار داشته و با مسائل بعضاً بنیادی و ساختاری برای پیشبرد اهداف خود مواجه است. لایحه بودجه ۱۴۰۴ کل کشور به مثابه اولین آزمون این مجلس و دولت چهاردهم و نخستین لایحه پس از ابلاغ برنامه هفتم پیشرفت، به رغم وجود برخی رویکردهای مثبت از جمله ایجاد یکپارچگی منابع و مصارف بودجه دولت، واقع بینانه منظور شدن غالب ردیفهای بودجه‌ای و بسترسازی مناسب در اجرای مفاد قانون برنامه هفتم توسعه، اما دارای تبعات تورمی برای اقشار آسیب پذیر جامعه می باشد که این موضوع از افزایش قابل توجه نرخ تسعیر عواید ارزی نشأت گرفته است. هرچند دولت چهاردهم تلاش نموده است تا در قالب بودجه سال آینده به سمت ارز تک نرخ حرکت نماید لیکن این حرکت به صورت دو نرخ و به سمت بالا در بودجه خود را نشان داده است و پیش بینی می شود واجد آثار و تبعات سوء باشد که عبارتند از: برخی از احکام برنامه هفتم پیشرفت را لحاظ نکرده است؛ بر شتاب موتورهای ایجاد تورم می افزاید؛ منجر به تک نرخ شدن ارز نمی شود؛ سفره مردم را کوچک تر و ارزش پول ملی را تضعیف می کند و مهم تر از همه، متناسب با اقتضائات در مواجهه با جنگ اقتصادی نمی باشد.

شایان توجه است، برخلاف ادعای دولت محترم چهاردهم، کاهش سه میلیارد دلاری ارز ۲۸۵۰۰ تومانی کالاهای اساسی و افزایش نرخ تسعیر آن به ۳۷۰۰۰ تومان و برای سایر کالاها معادل ۵۵۰۰۰ تومان صرف نظر از افزایش نرخ ارز، موجبات افزایش شدید تورم را به دنبال خواهد داشت که تغییر مبنای ارزشگذاری کالاهای وارداتی از ۲۸۵۰۰ تومان به ۵۵۰۰۰ تومان (رشد ۹۳٪) تبعات تورمی این موضوع را دوچندان خواهد نمود. علاوه بر این، طبق محاسبات انجام شده، این سیاست دولت موجبات تحمیل حدود ۵۷۰ همت فشار هزینه‌ای بر اقتصاد را فراهم می آورد. در صورتی که اجرای سیاست تک نرخ ارز به مفهوم واقعی آن باید به سمت گسترده شدن سفره مردم باشد و نه کوچک سازی آن.

وفق مساله محوری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و تکلیف شرعی در این برهه حساس اقتصاد ایران، پیشنهاد مشخص اینجانب، اصلاح کلیات بودجه بر اساس سیاست تک نرخ ارز (با نرخ ۲۸۵۰۰ ریالی) با هدف آغاز جدی مسیر اصلاح سیاستهای اقتصادی و بسترسازی مناسب برای دولت چهاردهم برای فائق آمدن بر معضلات ساختاری می باشد. برای این منظور و با هدف پیشگیری از تصمیمات تورمزا و اصلاح نگرش برخی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، جلسات متعدد کارشناسی و خبرگانی تشکیل و برگزار گردید تا سناریوهای مختلف سیاستی را بررسی نموده که در نهایت

منجر به اصلاح کلیات بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مبتنی بر سیاست تک‌نرخی ارز (با نرخ ۲۸۵۰۰۰ ریال) گردید که به پیوست جداول کلیات (منابع و مصارف) آن برای استحضار ارائه می‌گردد. باور اینجانب و گروه پژوهشگران و خبرنگاران همکار بر این اصل استوار است که با عبرت گرفتن از اشتباهات ناشی از اجرای سیاست‌های تعدیل ساختاری در اوایل دهه هفتاد و بررسی استدلال‌های ضعیف و جانبدارانه‌ی موافقان حذف ارز ترجیحی در سال ۱۴۰۱، مجلس شورای اسلامی باید در این برهه زمانی با هدف ارتقاء کیفی سیاست‌گذاری اقتصادی کشور، هنر سیاستی و راهبردی خود را در بودجه کل کشور به عنوان مهمترین سند مالی دولت نشان دهد.

اهم ویژگی‌های بودجه اصلاحی مطابق با تک‌نرخی نمودن ارز (۲۸۵۰۰ ریال) به قرار ذیل می‌باشد:

۱. ارجحیت و اصالت بخشی به آثار اقتصادی سیاست مالی دولت بر معیشت و سفره مردم.
۲. افزایش شفافیت و انضباط بخشی مالی دولت و کاهش سقف بودجه عمومی کشور به میزان بالغ بر ۲۰۰ همت.
۳. به رسمیت شناختن محورهای پیشنهادی دولت چهاردهم برای بودجه به گونه‌ای که هیچ‌یک از ردیف‌های جداول کلان منابع و مصارف بودجه حذف نگردیده است و تنها مبالغ آن دستخوش تغییرات (ناشی از تغییر محاسبات) شده است.
۴. علاوه بر گزارش‌های دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی، گزارش عملکرد شش‌ماهه بودجه سال جاری که خزانه‌داری کل کشور منتشر می‌نماید، مبنای عمل بوده است.
۵. کاهش آثار تورمی سیاست‌ها (حدود ۲۰ درصد).
۶. اصلاح انتظارات تورمی آحاد جامعه و سیگنال‌دهی مناسب به فعالان اقتصادی برای برنامه‌ریزی مناسب اقتصادی.

لازم به ذکر است که اقتضائات و سیاست‌های مکمل این سیاست مهم در اقتصاد ایران از طریق مکاتبات آتی و سایر ابزارهای در دسترس نمایندگان مجلس شورای اسلامی در اختیار هیئت ریسه محترم و نظام خبرگانی و تصمیم‌گیر کشور قرار خواهد گرفت. گرچه در این زمینه جمعی از نمایندگان (۱۰۷ نماینده) در مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۷ به رییس محترم جمهور نامه‌ای ارایه کردند که در آن سیاست‌های مهار تورم از طریق اصلاح سیاست‌های ارزی در قالب یک بسته سیاستی کامل پیشنهاد شده است که می‌تواند مقوم سیاست تک‌نرخی ارز در لایحه بودجه ۱۴۰۴ شود

با عنایت به مراتب فوق، مستدعی است دستور فرمایید این پیشنهاد برای ثبت و طرح در صحن علنی و بررسی در فرایند کلیات بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور در دستور کار قرار گیرد.

حسین صمصامی

رونوشت:

- حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای گلپایگانی، رییس محترم دفتر مقام معظم رهبری، جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر پزشکیان، ریاست محترم جمهور، جهت استحضار.
- جناب آقای دکتر رضایی، دبیر محترم شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا، جهت استحضار.

پیوست؛ جداول کلان با لحاظ ارز تک‌نرخی برای بودجه سال ۱۴۰۴ (نرخ تسعیر ۲۸۵۰۰ تومان در بودجه)

جدول ۱- برآورد منابع یکپارچه بودجه عمومی دولت - ارقام به هزار میلیارد تومان

عنوان	پیش‌بینی عملکرد ۱۴۰۳	لایحه بودجه ۱۴۰۴	برآورد ۱۴۰۴ با نرخ تسعیر ۲۸۵۰۰ تومانی
درآمدهای مالیاتی	۱۱۴۵	۱۷۰۰	۱۷۰۰
گمرک	۱۰۰	۲۶۴	۱۶۳
سود سهام	۸۰	۶۰	۷۰
سایر درآمدها	۱۷۵	۲۵۱	۲۵۱
منابع نفتی	۴۳۰	۵۴۰	۴۲۴
اموال	۱۰	۲۵	۲۵
فروش داخلی فرآورده	۱۱۵	۱۴۷	۱۴۷
فروش داخلی گاز طبیعی	۲۳۰	۲۵۰	۱۷۰
صادرات فرآورده	۱۳۰	۱۸۶	۱۴۳
منابع داخلی شرکت نفت	۳۰	۰	۲۰
واگذاری سهام	۳۵	۱۳۵	۱۳۵
سایر	۵	۴	۵
اوراق مالی	۵۰۵	۷۰۰	۷۰۰
صندوق توسعه	۳۷۰	۵۴۱	۲۸۰
تهارتبردهی از طریق اموال	۰	۲۰۰	۲۰۰
جمع کل بدون تحویل نفت نیروهای مسلح	۳۳۶۰	۵۰۰۳	۴۴۳۳

نکات حائز اهمیت:

- خارج نمودن بودجه نیروهای مسلح و مصوبات خاص و شرکت ملی نفت از سرجمع بودجه عمومی دولت با توجه به تحویل نفت خام به آنها. در واقع هرچقدر که منابع برای آنها منظور شود مصارفشان هم به همان میزان خواهد بود و تاثیری در ایجاد کسری بودجه دولت ندارد.
- صادرات فرآورده با ۵ میلیارد دلار مورد محاسبه قرار گرفته است.

جدول ۲- برآورد مصارف یکپارچه بودجه عمومی دولت - ارقام به هزار میلیارد تومان

عنوان	پیش‌بینی عملکرد ۱۴۰۳	لایحه بودجه ۱۴۰۴	برآورد ۱۴۰۴ با نرخ تسعیر ۲۸۵۰۰ تومانی
حقوق و دستمزد	۹۵۰	۱۲۲۱	۱۲۲۰
مستمری بازنشستگان	۴۲۰	۵۷۵	۵۷۰
متناسب سازی	۵۰	۱۰۴	۱۰۰
پاداش پایان خدمت	۳۰	۸۵	۸۰
پرداخت اصل و سود و سایر تملک	۳۱۰	۵۰۰	۵۰۰
بنیاد شهید/بیمه/صعب‌العلاج/غذا	۳۵۰	۵۴۰	۵۰۰
سایر(آب و برق، تغذیه دانشجوی و زندانی...)	۹۰	۱۳۸	۱۲۰
عمرانی	۴۰۰	۵۶۰	۴۵۰
یارانه نقدی و کمیته امداد و بهزیستی	۳۹۵	۴۰۵	۴۰۵
دارویار	۷۰	۹۰	۹۰
خرید تضمینی گندم	۲۱۰	۲۵۰	۲۳۰
واردات فرآورده	۳۵	۶۵	۵۰
هزینه شرکت پالایش و پخش	۵۰	۷۰	۷۰
تادیه بدهی(بانک‌ها و تامین اجتماعی)	۰	۴۰۰	۴۰۰
جمع کل بدون تحویل نفت نیروهای مسلح	۳۳۶۰	۵۰۰۳	۴۷۸۵

نکات حائز اهمیت:

- (۱) کاهش هزینه‌های عمومی در برخی موارد از جمله طرح‌های عمرانی با توجه به تامین کالاها و تجهیزات با ارز ۲۸۵۰۰ تومان
- (۲) قطع یارانه نان برای صنف و صنعت بر اساس آنچه در احکام لایحه پیشنهاد شده است و خرید تضمینی گندم در سطح نیاز خبازی‌ها و معادل ۱۰,۵ میلیون تن
- (۳) واردات فرآورده با توجه به آنچه عملیات بودجه‌ای آن ثبت خواهد شد.

جدول ۳- برآورد تراز مالی بودجه عمومی دولت - ارقام به هزار میلیارد تومان

عنوان	پیش‌بینی عملکرد ۱۴۰۳	لایحه بودجه ۱۴۰۴	برآورد ۱۴۰۴ با نرخ تسعیر ۲۸۵۰۰ تومانی
جمع مصارف یکپارچه	۳۳۶۰	۵۰۰۳	۴۷۸۵
جمع منابع یکپارچه	۳۳۶۰	۵۰۰۳	۴۴۳۳
تراز مالی (کسری/مازاد) بودجه	۰	۰	۳۵۲ (کسری)

با عنایت به کسری ۳۵۲ همت به دلیل اجرای سیاست تک‌نرخ نمودن ارز در بودجه کشور (۲۸۵۰۰ تومانی)، پیشنهادی ذیل برای جبران و تامین کسری بودجه ارائه می‌گردد که قطعاً اثرات به مراتب مناسب‌تری در مقایسه با سیاست‌های پیشنهادی دولت چهاردهم برای اقتصاد ایران خواهد داشت:

(۱) افزایش درآمدهای مالیاتی از طریق:

- ۱,۱. ساماندهی معافیت‌های مالیاتی بنگاه‌های کلان با افزایش سقف‌گذاری بر معافیت‌ها (۱۰۰ همت)
- ۱,۲. افزایش یک واحد درصد مالیات بر ارزش افزوده (کالاهای اساسی مشمول نمی‌شود) (۸۵ همت)
- ۱,۳. کاهش فرار مالیاتی، پیگیری وصول مطالبات و شناسایی مودیان مالیاتی جدید به وسیله شفاف‌سازی تراکنش‌ها و تکمیل فرایندهای اجرایی سامانه مودیان مالیاتی (۱۰۰ همت)
- ۱,۴. مکلف نمودن وزارت امور اقتصادی و دارایی به اجرای ماده ۱۶۳ قانون مالیات‌های مستقیم ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون (بیش از ۱۰۰ همت)
- ۱,۵. بسترسازی قانونی برای اجرای عادلانه اخذ مالیات از ۲۰ درصد بالای تراکنش‌های غیرمولد کلان (APT)

(۲) حذف کارت سوخت جایگاه‌داران و انجام عملیات سوخت‌گیری از طریق صدور آئی شماره سریال و رمز پیامکی و قابل رصد (رصدپذیری و پیشگیری از قاچاق خرد سوخت)